

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta/disertantky:	JUDr. Mgr. Martin Šolc
Téma práce:	Občanskoprávní aspekty medicínského výzkumu

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma je vysoce aktuální, neboť věda a technika v medicíně pokročily, zejména v posledních pěti letech, extrémně rychlým způsobem. V pojednávaném tématu se na jedné straně aplikují obecná pravidla odpovědnosti za škodu, avšak specifika nezavedených lékařských metod vyžadují na straně druhé nerigidní přístup k výkladu práva. Téma je nutno proto trvale řešit doktrinárně i judikatorně, protože zejména v oblasti nalézání a výkladu práva soudní praxí doposud nejsou recentní technologie ve vzájemném vztahu s odpovědností poskytovatele i zdravotnického odborníka dostatečně pojednány.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je, s ohledem na interdisciplinaritu zdravotnického práva, která v současné době přechází, právě s ohledem na rozvoj a využití digitální technologií a umělé inteligence (AI) k multidisciplinárnímu pojetí, náročné na znalosti nejen teoretické, ale i praktické aplikace a v neposlední řadě též znalosti jazykové.

3. Formální a systematické členění práce

Disertant postupuje metodou výkladu od obecného ke zvláštnímu. Práce je vystavěna logicky, přehledně a je členěna v souladu se zvolenými metodami výkladu. Jednotlivé kapitoly na sebe věcně navazují.

Nicméně bych doporučila zvážit, zda množné číslo při psaní jednoznačně individuální práce je nejvhodnější formou. Místy tato forma vede k pocitu, že se jedná o metodický návod, jindy zase jako by disertant využíval výsledků práce někoho jiného - pozn. 7. Toto však rozhodně není případ disertanta, jde pouze o nejasnou formulaci. Jsem si vědoma toho, že není určeno, zda má být disertační práce psána v 1. osobě jednotného čísla nebo neutrálně autor/autorka. Z tohoto důvodu někteří považují množné číslo za vhodnější, avšak s tímto názorem se neztotožňuji. Navrhují proto k obecnější diskusi i tento aspekt formální stránky kvalifikačních prací na Právnické fakultě UK.

4. Vyjádření k práci

Disertant prokázal schopnost analýzy a syntézy problematiky, využívá standardních i nadstandardních metod výkladu práva. Práce je nová ve využití sociologického přístupu k právním otázkám medicínského výzkumu a též praktickou aplikací teoretických poznatků na konkrétní medicínskou problematiku.

Uplatnění nároku na náhradu škody vzniklého lékařským výzkumem sice není v praxi časté, avšak v souvislosti s podnikatelským rizikem a jeho pojištěním, musí být poskytovatelé připraveni i na tuto možnost, jak z pohledu právního, tak obecně manažerského. Zde se opět projevuje multidisciplinarita zdravotnického práva, což disertant velmi dobře chápe, a je to zřetelné v celém pojetí jeho práce.

Disertantovi lze vytknout, že v rámci zkoumání cituje převážně zahraniční nebo zavedené domácí authority, avšak u české literatury opomněl soudobé autory v oblasti sociologie práva, např. Příbáně. Komparace se omezuje na americkou právní úpravu, což je pochopitelné, i vzhledem k analýze konkrétních příkladů medicínského výzkumu a vysoce inovativní léčby. Nicméně medicínský výzkum má výrazný národní a evropský charakter. Z tohoto pohledu by bylo přínosné provést komparaci v rámci Evropské unie.

Disertant se pokusil zvýraznit i veřejnoprávní aspekty odpovědnosti v pojednání o správní odpovědnosti. V tomto případě však uvedená partie působí povrchně a nereflektuje zcela aktuální

judikatorní trendy, které zdůrazňují kritérium materiální škodlivosti a zásadu oportunity. Ve zdravotních službách je to v neposlední řadě i správní úvaha, zda došlo k překročení oprávnění k výkonu činnosti.

Disertant náleží ke generaci, která reprezentuje moderní právní přístupy k medicínskému právu. Práce je původní a nová v rámci propojení soukromoprávní materie a technologického rozvoje v oblasti újmy na zdraví. Doporučila bych disertantovi, i s ohledem na připomínku k pojednání správní odpovědnosti, aby se při dalším rozvoji tohoto tématu více zaměřil na některá díla medicínského práva v oblasti práva veřejného. Mohlo by to jeho myšlenky nasměrovat k dalšímu zajímavému pojetí pojednávané problematiky.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Splněno
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Jako oponentka nemohu posoudit samostatnost, k tomu viz vyjádření školitele. Práce je původní dle provedeného testu i mých odborných znalostí a ve vztahu k dosavadní publikační činnosti disertanta.
Logická stavba práce	Viz vyjádření v textu. Práce je členěna a logicky vystavěna v souladu s požadavky na výklad zvolenými metodami interpretace práva.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Použité prameny jsou řádně citovány v textu i uvedeny v závěru práce. Disertant cituje bohaté zdroje i judikaturu a prokazuje znalost i schopnost pracovat s cizojazyčnými prameny, což ostatně téma práce samo o osobě předpokládá.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Disertant plně zohledňuje interdisciplinaritu zdravotnického práva v kontextu vnitrostátní i zahraniční právní úpravy.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je zpracována v souladu se standardy kvalifikační práce. K uživatelskému komfortu přispívají přehledné seznamy zkratk a zdrojů.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je psána kultivovanou češtinou, čtivým způsobem, odborné pojmy jsou užívány přiměřeně a srozumitelně vysvětleny.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Připomínky viz v textu posudku.

U obhajoby necht' disertant uvede, zda se domnívá, že připravovaná evropská směrnice o odpovědnosti za využití umělé inteligence (ARTIFICIAL INTELLIGENCE ACT) ovlivní poskytování lékařských služeb, a zejména výzkum a vysoce inovativní léčebné metody? Měla by být odpovědnost za využívání technologií a především umělé inteligence ve zdravotních službách upravena samostatným právním předpisem na evropské a vnitrostátní úrovni?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	--------------	---

V Praze dne 16. března 2023

doc. JUDr. Olga Sovová, Ph.D.

oponentka

Olga Sovová